

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ**

КЊИГА ПРЕДМЕТА

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА MASTER
– СТУДИЈЕ НАУКА БЕЗБЕДНОСТИ**

Београд, 2008.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА– МАСТЕР

ПРВА ГОДИНА

Ред. бр. шифра	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	сем	ФОНД ЧАСОВА			ФОНД САТИ НЕДЕЉНО / СЕМЕСТАР	ОПТЕРЕЋЕЊЕ НЕДЕЉНО / СЕМЕСТАР	СИР	ЕСПБ	НАСТАВУ РЕАЛИЗУЈЕ
			П	В	Пр.					
ФБ.ДАС.1.О.	Доктрине и упоредни системи безбедности	IX	4	2		6/90	16/240		8.0.	др Радомир Милашиновић, др Слободан Мишовић, др Зоран Драгишић, др Горазд Мешко
ФБ.ДАС.2.О.	Методе научноистраживачког рада	IX	3	1		4/60	14/210		7.0	др Слађана Ђурић, др Желимир Кешетовић, др Бранко Ромчевић
ФБ.ДАС.3.О.	Геополитичке перспективе савременог света	IX	4	2		6/90	16/240		8.0	др Зоран Килибарда, др владимир Цветковић, др Ивица Ђорђевић
ФБ.ДАС.4.О.	Глобализација и заштита животне средине	IX	3	1		4/60	14/210		7.0	др Зоран Чворовић, др Зоран Килибарда, др Дејана Димитријевић
ФБ.ДАС.5.И.	Изборни предмет 1	X	4	2		6/90	10/150		5.0	5-6/1 или 5-6/2 или 5-6/3 или 5-6/4
ФБ.ДАС.6.И.	Изборни предмет 2	X	4	2		6/90	10/150		5.0	5-6/1 или 5-6/2 или 5-6/3 или 5-6/4
ФБ.ДАС.7.И.	Студијски истраживачки рад	X				8/120	10/150	8	5.0	5-6/1 или 5-6/2 или 5-6/3 или 5-6/4
ФБ.ДАС.8.И.	Завршни – master рад	X	-	-		-	30/450		15.0	ментор
УКУПНО:			22	10		40/600	120/1800	8	60	

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Ред. бр. шифра	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	сем	ФОНД ЧАСОВА			ФОНД САТИ НЕДЕЉНО / СЕМЕСТАР	ОПТЕРЕЂЕЊЕ НЕДЕЉНО / СЕМЕСТАР	СИР	ЕСПБ	НАСТАВУ РЕАЛИЗУЈЕ
			П	В	Пр.					
ФБ.ДАС.5-6/1.И.	Безбедносни систем Србије	X	4	2		6/90	10/150		5.0.	др Зоран Драгишић др Зоран Кековић, др Милан Мијалковски
ФБ. ДАС.5-6/2.И.	Менаџмент националне и људске безбедности	X	4	2		6/90	10/150		5.0.	др Миленко Бодин др Мирослав Младеновић
ФБ. ДАС.5-6/3.И.	Организација заштите природних и културних добара	X	4	2		6/90	10/150		5.0.	др Ивица Радовић, др Владимир Јаковљевић, др Зоран Чворовић, др Милица Бошковић
ФБ.ДАС. 5-6/4.И.	Мировне и хуманитарне операције	X	4	2		6/90	10/150		5.0.	др Драгана Дулић, др Зоран Вучинић
	УКУПНО:		8	4		12/180	20/300		10.0	

АКАДЕМСКЕ ДИПЛОМСКЕ СТУДИЈЕ – Мастер

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности			
Назив предмета: ДОКТРИНЕ И УПОРЕДНИ СИСТЕМИ БЕЗБЕДНОСТИ			
Наставник: др Радомир М. Милашиновић, редовни професор, др Слободан Мишовић, редовни професор, др Зоран Драгишић, доцент др Горазд Мешко, редовни професор,			
Статус предмета: обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 8.0			
Циљ предмета: Циљ изучавања овог предмета је да студенте упозна са битним карактеристикама различитих савремених система безбедности и система интегрисане заштите са аспеката националне и људске безбедности.			
Исход предмета: Способност студената да критички промишљају различита доктринарна и системска решења у области националне и људске безбедности и савремених система интегрисане заштите, као и способност за теоријско проучавање безбедносних и заштитних стратегија.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Суштинска обележја система безбедности савремених држава у контексту функционално-структурних елемената тих држава; извори и облици глобалног угрожавања становништва и животне средине; детерминанте система националне и међународне безбедности; примарне и опредељујуће основе система безбедности; проблематика (угрожавање) система националне безбедности; безбедносне мере као елемент система безбедности; субјекти система безбедности; људска безбедност - концепт и операционализација; расправе о људској безбедности; нове димензије људске безбедности; људска безбедност и постконфликтне стратегије; основни аспекти заштите и управљање квалитетом животне средине; интегрисани системи заштите; савремени системи заштите животне средине; савремени системи цивилне заштите; савремени системи здравствене и социјалне заштите; управљање у условима ванредних ситуација. <i>Практична настава</i> се одвија кроз вежбе, радионице, панел дискусије и анализе конкретних доктрина и система безбедности и система интегрисане заштите.			
Литература: Обавезна: 1. Моћ, ризик, заштита (<i>Увођење у науку безбедности</i>), ФБ и Службени гласник, Београд 2009. 2. Д. Симић, <i>Наука о безбедности</i> , Службени лист СРЈ, Београд, 2002. 3. S. Tatalović, A. Grizold, V. Cvrtila: <i>Suvremene sigurnosne politike (Države i nacionalna sigurnost početkom XXI stoleća)</i> , Golden Marketing-Tehnuička knjiga, Zagreb 2008. Допунска: 1. Siniša Tatalović: <i>Nacionalna i međunarodna sigurnost</i> , Politička kultura, Zagreb 2006. 2. Р. Милашиновић „Безбедносна култура као фактор превенције друштвених конфликта“, <i>Зборник радова Факултета цивилне одбране</i> , Београд, 2005 3. Мијалковски, М., „Комплементарност људске, националне и колективне безбедности“, <i>Војно дело</i> , Београд, 2008, 2.			
Број часова активне наставе: 6/90			
Предавања: 4/60	Вежбе: 2/30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
			Остали часови
Методе извођења наставе: предавања, вежбе, консултације, семинари, радионице, панел дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	-
Практична настава	10	Усмени испит	30
колоквијум-и	(2×15)=30		
семинар-и	20		
Укупно:	70		30
100			

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности			
Назив предмета: МЕТОДЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА			
Наставник: др Слађана С. Ђурић, ванредни професор др Бранко Ромчевић, доцент др Желимир Кешетовић, доцент			
Статус предмета: обавезан предмет			
Број ЕСПБ: 7.0			
Циљ предмета: Добијање целовитог увида у све фазе научног истраживања и оспособљавање за самостално планирање и спровођење научно-истраживачких пројеката. Суштинска сврха изучавања методологије у оквиру овог студијског програма је да студенте снабде научним алаткама за квалитетно конципирање сопственог истраживачког пројекта. У оквиру програма студентима ће бити понуђени целовити прегледи метода које се примењују у друштвеним наукама, и то почев од општих теоријских метода, преко посебних метода друштвених наука, до метода искуствених истраживања које се могу применити у областима безбедности. Уз теоријска знања о сваком изложеном методу биће вежбани примери њихове практичне примене, како би студенти што боље разумели њихову суштину и били у прилици да их и сами практично примене			
Исход предмета: Способност осмишљавања и дизајнирања нацрта сопственог истраживања у области безбедности, одбране и заштите, као и способности избора адекватног метода, налажења извора података, њихове обраде и интерпретације.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Концепт теоријске наставе претпоставља упознавање са појмом, карактеристикама и донетима појединих метода научно-истраживачког рада. Кључне теме се тичу концептуализације и операционализације истраживања, валоризације и евалуације других емпиријских истраживања: главне фазе истраживачког процеса (одређење проблема, пројектовање истраживања, извођење истраживања, обрада и анализа података) и истраживачке методе (упитник и интервју, технике скалирања и процењивања, испитивање и мерење ставова, анализа садржаја). <i>Практична настава:</i> На часовима практичне наставе студенти вежбају примену усвојених теоријских знања кроз креирање сопственог нацрта истраживања, избор адекватних метода, израду и примену инструмената, обраду и интерпретацију добијених налаза.			
Обавезна литература: 1. Србобран Бранковић, (2009) <i>Методи искуственог истраживања друштвених појава, монографија</i> , Београд. 2. Хавелка, Кузмановић, Попадић (1998), <i>Методe и технике социјално-психолошких истраживања</i> , Београд, стр. 3-83 3. Богдановић, М.; <i>Методолошке студије</i> (1993), Институт за политичке студије, Београд, 1993., стр. 81-179			
Допунска литература: 1. Ranjit Kumar (2005), <i>Research methodology : a step-by-step guide for beginners</i> , Sage Publications 2. De Walt, K. M. & De Walt, B. R. (2002). <i>Participant observation: a guide for fieldworkers</i> . Walnut Creek, CA: AltaMira Press. 3. Ђурић, С., „Методологија фокус-групног истраживања“, <i>Социологија</i> , Београд, 1/2005, стр. 1-26 4. Ђурић, С., „Модел истраживања безбедности у локалној заједници“, <i>Зборник радова Факултета цивилне одбране</i> , Београд, 2005., стр. 231-257			
Број часова активне наставе: 6/90			
Предавања: 4/60	Вежбе:2/30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: Остали часови
Методe извођења наставе: Предавања, семинари, презентације, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	30 (3x 10)	.....	
семинар-и			
Укупно:	50		50
100			

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности				
Назив предмета: ГЕОПОЛИТИЧКЕ ПЕРСПЕКТИВЕ САВРЕМЕНОГ СВЕТА				
Наставник: др Зоран Ж. Килибарда, ванредни професор др Владимир Цветковић, редовни професор др Ивица Ђорђевић, доцент				
Статус предмета: Обавезни предмет				
Број ЕСПБ: 8.0				
Циљ предмета: Проширивање и систематизовање знања о савременом геополитичком поретку, актуелним геополитичким трендовима и њиховим импликацијама релевантним за безбедност и одбрану земље.				
Исход предмета: Оспособљеност студената да критички и објективно сагледавају глобални и регионални геополитички амбијент као чиниоца безбедносног и одбрамбеног организовања земље.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Обележја и изазови постхладноратовског геополитичког поредака; актуелни геополитички трендови и њихове безбедносне импликације; изазови униполарног поретка; глобализација, глобални дебаланси и глобална стабилност; демографски чинилац у савременим геополитичким процесима; могуће варијанте прерасподеле глобалне моћи. <i>Практична настава:</i> Разрада појединих сценарија геополитичке праксе у глобалним и регионалним оквирима.				
Литература:				
а) обавезна				
1. Бжежински, З., <i>Друга шанса Америке</i> , Факултет безбедности/Службени гласник, Београд, 2009.				
2. Труд, А.: <i>Геополитика Србије</i> , Факултет безбедности/Службени гласник, Београд, 2007.				
3. Примаков, Е., <i>Свет после 11. септембра и упад у Ирак</i> , Привредна комора Београда, Београд 2006.				
4. Дугин, А., <i>Основи геополитике</i> , Еко прес, Зрењанин, 2004.				
б) допунска				
1. Нај, Ц., <i>Како разумети међународне сукобе</i> , Стубови културе, Београд, 2006.				
2. Кегли, Ч. и Виткоф, Ј., <i>Светска политика</i> , Центар за студије ЈИЕ, ФПН и ДА, Београд, 2005.				
3. Купер, Роберт, <i>Распад нација</i> , Филип Вишњић, Београд, 2007.				
4. Kagan, Robert, „The End of the End of History“, <i>The New Republic</i> , 23. April 2008,				
5. Kaplan, Robert, „The coming Anarchy“, <i>The Atlantic Monthly</i> , February 1994.				
Број часова активне наставе: 6/90				
Предавања: 4/60	Вежбе: 2/30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, консултације, панел дискусије				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит	60	
колоквијум-и				
семинар-и	20			
Укупно:	40		60	
100				

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности			
Назив предмета: ГЛОБАЛИЗАЦИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Наставник: др Зоран В. Чворовић, доцент, др Зоран Ж. Килибарда, ванредни професор, др Дејана Н. Димитријевић, доцент			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 7.0			
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ релевантних знања о међусобној условљености глобалних људских активности и промена до којих оне доводе у животној средини. Осим тога циљ је да студенти стекну знања о међузависности субјеката међународних односа, економским, политичким и социолошким аспектима заштите животне средине.			
Исход предмета: Разумевање карактера еколошких проблема и разлога због којих је неопходан глобални приступ у њиховом проучавању, истраживању и решавању.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Кроз садржаје предмета студенти ће се упознати са основним процесима у животној средини, теоријама развоја и животне средине, основним елементима и применом концепта усклађеног (одрживог) развоја, природом и формом глобализације и утицаја на животну средину. У оквиру предмета значајна пажња се посвећује релевантним знањима о стратешким правцима развоја система заштите животне средине, економским аспектима усклађеног (одрживог) развоја, јавној политици и правној регулативи заштите животне средине, као и социолошким аспектима глобализације и заштите животне средине. <i>Практична настава:</i> Детаљна разрада појединих опасности које имају глобални карактер и упознавање са међународном и националном правном регулативом у овој области.			
Литература: <i>Обавезна:</i> 1. Steger M. B., <i>Globalisation</i> , Oxford University Press Inc., New York, 2003. 2. Cunningham, W.P. Cunningham, M.A., Saigo, B.W. <i>Environmental Science; A Global Concern</i> . McGrawHill Higher Education, New York, 2007, pp. 620. 3. Мандер Ц., Голдсмит Е., <i>Глобализација-аргументи против</i> , Clio, Београд, 2003. 4. Beckel, L. <i>The Atlas of Global Change</i> . Macmillan, New York, 1998, pp. 165. 5. Видојевић З. <i>Куда води глобализација</i> , ИП Филип Вишњић, Институт друштвених наука, Београд, 2005. 6. Група аутора <i>Водич за добро управљање у области заштите животне средине</i> , UNDP, Београд, 2003. 7. Тодић Д. «Еколошки менаџмент у условима глобализације», Београд, Мегатренд – Универзитет примењених наука, 2003. (II издање – 2008) 8. Шварц, П., Рандал, Т., <i>Тајни извештај Пентагона "О Клим" (Сценарио нагле климатске промене и њене импликације по безбедност Земље)</i> , Службени гласник, Београд, 2008. <i>Допунска:</i> 1. Група аутора: <i>Енциклопедија – животна средина и одрживи развој</i> , Есолибри, Београд, 2003. 2. Чворовић З. <i>Управљање ризицима у животној средини</i> , Задужбина Андрејевић, Београд, 2005. 3. Тодић Д., Вукасовић В., <i>Међународне организације и међународна сарадња у области заштите животне средине</i> , "Прометеј, Нови Сад, 1994 4. <i>Животна средина и развој. Напори Уједињених нација за бољу животну средину</i> Едиција: Животна средина и развој, год. 1, Св. 2, стр. 1-265. Савезно министарство за развој науку и животну средину. Београд, 1997, YU ISSN 1450-5290. 5. <i>Животна средина и развој. Концепт одрживог развоја</i> , Едиција: Животна средина и развој, год. 1, Св. 1, стр. 1-276. Савезно министарство за развој науку и животну средину. Београд, 1997, YU ISSN 1450-5290. 6. Gor A., <i>Neprijatna istina Planetarna opasnost od globalnog zagrevanja i šta u vezi sa tim možemo da učinimo</i> . Wylie Agency, London, Klub PLUS, Beograd, 2009., str. 328			
Број часова активне наставе: 6/90			
Предавања: 4/60	Вежбе: 2/30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: Остали часови
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, радионице-обрада и одбрана тематских семинарских радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и			
семинар-и	20		
Укупно:	40		60
100			

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности			
Назив предмета: БЕЗБЕДНОСНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ			
Наставник: др Зоран О. Драгишић, доцент др Зоран Ђ. Кековић, ванредни професор др Милан Ј. Мијалковски, ванредни професор			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5.0			
Циљ предмета: Циљ изучавања овог предмета је да се студенти упознају са свим суштинским карактеристикама безбедносног система Србије, као и најважнијим безбедносним ризицима и изазовима у домаћем и међународном окружењу. Поред тога, студенти треба да се упознају са елементима структуре система националне безбедности Србије и правним прописима и стратегијско-доктринарним документима којима је овај систем конституисан.			
Исход предмета: Детаљно познавање свих елемената система националне безбедности Србије и способност да се критички промишљају решења која су примењена.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Појам и порекло система националне безбедности, структура система националне безбедности, детерминанте система националне безбедности, улога војске у систему националне безбедности Србије, улога полиције у систему националне безбедности, обавештајно-безбедносни сектор, службе за реаговање у ванредним ситуацијама и кроз студијске посете државним органима из области националне безбедности. <i>Практична настава:</i> Практична настава се одвија кроз анализу позитивних правних прописа којима се конституише систем националне безбедности Србије и кроз студијске poste појединим секторима безбедности на нивоу Републике и Града Београда.			
Литература: <i>Обавезна:</i> 1. Зоран Кековић, Системи безбедности, ФБ, Београд 2009. 2. Обрад Стевановић, <i>Руковођење у полицији</i> , ПА, Београд 2002. 3. Милан Милошевић, <i>Систем државне безбедности</i> , ПА, Београд, 2001. <i>Допунска:</i> 1. З. Драгишић, <i>Систем националне безбедности Србије</i> , Скрипта, ФБ, 2007. 2. Б. Богдановић: <i>Два века полиције у Србији</i> , МУП, Београд 2002. 3. Lidija Čehulić, Lidija: <i>Еуропска одбрана</i> , <i>Politička kultura</i> , Zagreb 2006. 4. Божидар Форца: "Војска Србије", у: <i>Моћ, ризик, заштита</i> , ФБ и ЈП Службени гласник, Београд, 2009. 5. Стратегија одбране Србије, Београд, 2004.; Стратегијски преглед одбране Србије, Београд, 2006.; Република Србија, <i>Партнерство за мир - презентациони документ</i> , Београд, 2007; Стратегија националне безбедности и Стратегија националне одбране, Београд, 2009			
Број часова активне наставе: 5/75			Остали часови
Предавања: 3/45	Вежбе: 2/30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: предавање, вежбе, консултације,			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и семинар-и	(2x20)= 40		
Укупно:	60		40
100			

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности			
Назив предмета: МЕНАЏМЕНТ НАЦИОНАЛНЕ И ЉУДСКЕ БЕЗБЕДНОСТИ			
Наставник: др Миленко М. Бодин, доцент др Мирослав Младеновић, доцент			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5.0			
Циљ предмета: Појмовно артикулисање и операционализација знања из области националне безбедности, људске безбедности и менаџмента. Нагласак је на овладавању знањем имплементације менаџмент-приступа у изучавању безбедносних феномена.			
Исход предмета: Способност аналитичког сагледавања савременог менаџмент-приступа питањима безбедности, и то са националног и општељудског аспекта.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> У овом делу наставе студенти се упознају са теоријско-методолошким својствима менаџмент-приступа националној и људској безбедности. То обухвата изучавање теоријске конвергенције менаџмента и концепцијских основа безбедности као и модела примене теоријских знања у пракси. Модел менаџмента националне безбедности обухвата пре свега упознавање са институционалним, људским и социјалним ресурсима унапређења националне безбедности. Поред тога изучава се и имплементација концепта људске безбедности у светлу рада институција цивилног сектора друштва, институција јавне управе и локалне самоуправе. <i>Практична настава</i> У практичном делу наставе студенти усвојена теоријска знања практично примењују у анализи институционалне реформе друштва, а нарочито у области националне безбедности.			
Литература: <i>Обавезна:</i> 1. М. Бодин: <i>Национална безбедност – претпоставке научног приступа</i> , Факултет безбедности и Службени гласник, Београд 2009. 2. М. Ковач, <i>Сратегијска и доктринарна документа националне безбедности – теоријске основе</i> , Свет књиге, Београд, 2003. 3. <i>Људска безбедност I и II</i> (Зборник текстова), Фонд за отворено друштво, Београд, 2006. <i>Допунска:</i> 1. А. Савић, <i>Национална безбедност</i> , КПА, Земун, 2007 2. М. Бајагић: <i>Савремени обавештајно-безбедносни системи</i> , Book/Marso, Београд 2009.			
Број часова активне наставе: 5/75			Остали часови
Предавања: 3/45	Вежбе: 2/30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, семинари, презентације, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	
Практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	2x25		
семинар-и			
Укупно:	70		30
100			

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности			
Назив предмета: ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА			
Наставник: др Ивица Т. Радовић, редовни професор, др Владимир Р. Јаковљевић, редовни професор др Зоран В. Чворовић, доцент, др Милица С. Бошковић, доцент			
Статус предмета: изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5.0			
Циљ предмета: Циљ изучавања садржаја овог предмета је стицање знања и савремених погледа о механизмима управљања и мерама заштите природних и културних добара. Поред тога, циљ је да се студенти оспособе за компетентно обављање функција у планирању коришћења добара, заштити од могућих ризика, контроли и надзору и економској валоризацији.			
Исход предмета: Оспособљеност студената да критички и објективно промишљају различита решења у области заштите природних и културних добара, као и оспособљеност за теоријско проучавање извора и облика угрожавања природних и културних добара и начина управљања њима у међународним и националним оквирима.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Кроз теоријске садржаје предмета студенти ће се упознати са основама заштите природних и културних добара, планирању коришћења (газдовања), вредновању и њиховој валоризацији, карактеристикама заштите, облицима угрожавања, мерама за спречавање могућих штета, и др. У оквиру теоријског дела значајна пажња се посвећује релевантним знањима о инструментима за добро управљање заштитом природних и културних добара (правни, економски, плански, мониторинг и евалуација, процене утицаја и др.), као и програмима, плановима развоја. <i>Практична настава:</i> Разрада методологије анализе утицаја објеката и радова на животну средину и разрада програма заштите природних и културних добара, планова и пројекта развоја на нивоу локалне заједнице.			
Литература: <i>Обавезна:</i> 1. Група аутора <i>Економија природног капитала (вредновање и заштита природних ресурса)</i> , Институт економских наука, Београд, 1998. 2. Љешевић М. <i>Рурална екологија</i> , Географски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2002. <i>Допунска:</i> 1. Група аутора <i>Биодиверзитет на почетку новог миленијума</i> , САНУ, Београд, 2005. 2. Богдановић С., Нејковић С., Весић А., <i>Водич, кроз поступак процене утицаја на животну средину</i> , Министарство науке и заштите животне средине, Београд, 2005. 3. Ђорђевић, Ђорђе М., <i>Кривичноправна заштита културних добара</i> , Војноиздавачки завод и Институт за криминологију и социолошка истраживања, Београд, 2001			
Број часова активне наставе: 5/75			
Предавања:3/45	Вежбе:2/30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
			Остали часови
Методе извођења наставе: предавање, вежбе, консултације, менторски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	писмени испит	
Практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и			
Семинар-и	20		60
Укупно:	40		60
100			

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности				
Назив предмета: МИРОВНЕ И ХУМАНИТАРНЕ ОПЕРАЦИЈЕ				
Наставник : др Драгана Б. Дулић, редовни професор др Зоран М. Вучинић, ванредни професор				
Статус предмета: Изборни предмет				
Број ЕСПБ: 5.0				
Циљ предмета: Циљ предмета је да студентима пружи вишедимензионално разумевање политичких и практичних димензија мировних и хуманитарних операција и упозна их са сложеним питањима легитимитета ових међународних интервенција у сувереним државама у име заштите људских права, безбедносних циљева као и геополитичких интереса великих сила.				
Исход предмета: Способност критичко-аналитичке рефлексije о сврсисходности мировних и хуманитарних интервенција, о променама у модерним мировним операцијама, знања о актерима мировних операцијама и њиховим агендама, о улози Уједињених нација у садашњим и будућим мировним операцијама, о главним изазовима са којима се суочавају мировне и хуманитарне интервенције.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Анализа политичких и практичних питања мировних и хуманитарних операција које одражавају промењену улогу Уједињених нација у међународним односима с обзиром на глобалну безбедност и политичку стабилност. <i>Практична настава:</i> Разматрање различитих студија случаја досадашњих војно-хуманитарних операција.				
Литература : <i>Обавезна:</i> 1. Д. Дулић, <i>Мировне и хуманитарне операције</i> , Службени гласник, Београд, 2007. 2. Б. Милисављевић, <i>Нове мировне мисије Организације уједињених нација</i> , Правни факултет и Службени гласник, Београд 2007. 3. Ј. Бабић (прир.), <i>Хуманитарне војне интервенције</i> , Службени гласник, Београд 2008. <i>Допунска:</i> 1. <i>Humanitarian Intervention: Definition and Criteria</i> , CSS Strategic Briefing Papers, Volume 3; Part 1; June 2000. 2. Aksu, Esref, <i>The United Nations, Intra-State Peacekeeping and normative change</i> , Manchester university Press, 2004.				
Број часова активне наставе: 5/75				Остали часови
Предавања: 3/45	Вежбе: 2/30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Курс је руковођен динамичним, отвореним, интерактивним тј. партиципативним приступом образовању одраслих. Подстиче се усмерена припрема студената за сваки час предавања проучавањем Интернет линкова и релевантне литературе, као и групна дискусија после сваког предавања.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	20	писмени испит		40
практична настава	20	Усмени испит		20
Колоквијум-и				
Семинар-и				
Укупно:	40			60
100				

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности	
Наставни предмет: СТУДИЈСКИ ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	
Наставник: Ангажовање наставника на студијско-истраживачком раду везује се за ужу научну област којој припада наставник и тематика у којој се реализује пројекат студијско-истраживачког рада.	
Број ЕСПБ: 5.0	
Циљ: Циљ студијско истраживачког рада огледа се у примени основних теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у оквиру изабраног подручја. Студијски истраживачки рад треба да у потпуности припреми студента за израду завршног дипломског – master рада.	
Очекивани исходи : Оспособљеност студената да самостално уочавају проблем истраживања, користе литературу и примењују истраживачке методе и технике у циљу изналажења адекватних праваца његовог решавања. На тај начин, студенти проширују знања и развијају способности које им омогућују да идентификују проблем истраживања, спроводе одговарајуће методолошке поступке, правилно врше анализе, исправно закључују о проблематици која је предмет истраживања у оквиру задате тематике.	
Садржај студијског истраживачког рада: Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретног студијско-истраживачког рада, његовом сложености и структуром. Студент проучава литературу, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног проблема који је дефинисан тематиком студијско-истраживачког рада. Студијски рад обухвата израду пројекта истраживања, израду инструмената за поједине истраживачке методе, спровођење истраживања, нумеричке симулације и статистичку обраду података, писање и/или саопштавање резултата истраживања. Део наставе на предмету се одвија кроз самостални истраживачки рад.	
Број часова активне наставе : 6/90 Теоријска настава: 3/45 Практична настава: 3/45	
Методe извођења : Наставник (ментор) који је задужен за праћење студијског истраживачког рада усмерава студента на правилан избор и дефинисање проблематике истраживања, исправно постављање пројекта истраживања, спровођење самог истраживања и контролише исправност обраде, презентације резултата истраживања и валидност изведених закључака. У оквиру предмета истраживања, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, бројања, анкете и друга истраживања, статистичку обраду података, ако је то предвиђено задатком истраживачког пројекта.	
Оцена знања (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе : 60	Завршни испит: 40
100	

Студијски програм: Дипломске академске студије - Master – Студије наука безбедности	
Назив предмета: ДИПЛОМСКИ – MASTER РАД	
Број ЕСПБ: 15	
Услов: Завршни дипломски – master рад представља обавезну активност студента након што положи све испите и испуни све друге обавезе предвиђене садржајима студијског програма дипломских академских студија.	
Циљеви завршног рада: Завршни дипломски - master рад има за циљ да студент кроз његову израду и одбрану покаже одговарајући ниво стручности и способности за обављање послова дипломираног менаџера безбедности (у одговарајућој области) и покаже одговарајући ниво способности за самостално бављење научно-истраживачким радом у области наука одбране, безбедности, цивилне заштите и заштите животне средине и менаџмента људских и социјалних ресурса.	
Очекивани исходи: Доказ да је студент оспособљен за обављање послова дипломираног менаџера безбедности и да влада методологијом научног истраживања у области наука безбедности.	
Општи садржаји: Завршни дипломски - master рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у области наука безбедности. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: увод, теоријски део, експериментални део, резултати и дискусија, закључак, преглед литературе.	
Методе извођења: Менторски рад који се састоји у вођењу студента од избора и дефинисања теме дипломског рада до његове јавне одбране.	
Оцена (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе: 40	Завршни испит: 60
100	